

COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ADVIES Nr 20 / 97 van 11 september 1997

O. ref. : 10 / A / 97 / 020

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en van het gebruik van het identificatienummer in hoofde van de afdeling Financiering Huisvestingsbeleid, de afdeling Woonbeleid en de afdelingen Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, en Monumenten en Landschappen in Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen en van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid artikel 5, gewijzigd bij de wetten van 15 juni 1990, 19 juli 1991 en 8 december 1992, en artikel 8, gewijzigd bij wet van 15 januari 1990;

Gelet op de adviesaanvraag vanwege de Minister van Binnenlandse Zaken dd. 2 juli 1997;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Brengt op 11 september 1997 het volgend advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

Het ontwerp van koninklijk besluit dat aan de Commissie voor advies wordt voorgelegd strekt ertoe de afdelingen Financiering Huisvestingsbeleid, Woonbeleid, Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen in Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap te machtigen :

- A/ toegang te hebben tot sommige gegevens van het Rijksregister vermeld in artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna de wet van 8 augustus 1983);
- B/ het identificatienummer te gebruiken van de personen die zijn ingeschreven in het Rijksregister.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

A. VOORAFGAAND

Bij koninklijk besluit van 30 mei 1994 verkreeg het bestuur Huisvesting van de administratie Ruimtelijke Ordening en Huisvesting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister voor het vervullen van volgende taken :

- het onderzoek, de toewijzing en de controle van dossiers betreffende het toekennen van voordelen aan particulieren in de huisvestingssector;
- het uitvoeren van analyses, studies en onderzoeken met betrekking tot de huisvestingsbehoeften der bevolking.

Sedertdien heeft er een herstructurering plaatsgevonden binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De opdrachten van het toenmalig bestuur Huisvesting zijn nu toevertrouwd aan de afdeling Financiering Huisvestingsbeleid, de afdeling Woonbeleid en de (buiten)afdelingen Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen in Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen.

Bovendien wordt door het ontwerp aan de twee voorvermelde taken een derde toegevoegd, namelijk het onderzoek en de controle van de heffingsdossiers in het kader van de reglementering betreffende de heffing op leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen, taak die zij vervult in uitvoering van het decreet van de Vlaamse Raad van 22 december 1995 zoals gewijzigd bij decreet van 8 juli 1996 en van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 april 1996 betreffende de heffing op leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen.

Een uitgebreid overzicht van de regelgeving die de bevoegdheden en taken van de betrokken administratie vastlegt vindt men in het Verslag aan de Koning.

Tenslotte wordt door het ontwerp voorzien de betrokken administratie de toelating te geven om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

Het feit dat door het ontwerp vergeleken met het koninklijk besluit van 30 mei 1994 ingrijpende wijzigingen worden aangebracht was meteen de reden om een nieuw ontwerp van koninklijk besluit op te stellen, eerder dan het bestaande aan te passen.

B. TOEGANG TOT DE GEGEVENS VAN HET RIJKSREGISTER

1. Wettelijke basis voor de toegang tot de gegevens van het Rijksregister.

De begunstigden van de toegang tot de gegevens van het Rijksregister zijn openbare overheden. Het eerste lid, in fine, van artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van het Rijksregister van de natuurlijke personen bepaalt dat de Koning de toegang verleent tot het Rijksregister aan de openbare overheden, de instellingen van openbaar nut bedoeld bij de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, de notarissen en gerechtsdeurwaarders, voor de informatie die zij krachtens een wet of een decreet bevoegd zijn te kennen.

Op grond van deze bepaling kan de betrokken administratie toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister bekomen.

2. De doeleinden van het ontwerp.

Overeenkomstig het derde lid van artikel 1 van het ontwerp geldt de toegang tot de informatiegegevens uitsluitend voor het vervullen van taken in verband met de huisvesting, inzonderheid met betrekking tot :

- 1° het onderzoek, de toewijzing en de controle van subsidiedossiers op basis van de reglementering betreffende het toekennen van voordelen aan particulieren en aan rechtspersonen in de huisvestingssector;
- 2° het onderzoek en de controle van de heffingsdossiers in het kader van de reglementering betreffende de heffing op leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen;
- 3° het uitvoeren van analyses, studies en onderzoeken met betrekking tot de huisvestingsbehoeften van de bevolking.

3. Omvang en verantwoording van het toegangsrecht.

Het eerste lid van artikel 1 van het ontwerp bepaalt dat aan de afdeling Financiering Huisvesting, de afdeling Woonbeleid en de afdelingen Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen in Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap toegang wordt verleend tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9°, en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

In het verslag aan de Koning wordt de toegang tot bepaalde informatiegegevens van het Rijksregister verschillend verantwoord naargelang het gaat om de subsidiedossiers, heffingsdossiers en de planning van het huisvestings- en woonbeleid.

De Commissie stelt met voldoening vast dat rekening gehouden werd met haar opmerking vervat in het voorvermelde advies nr. 14/92 betreffende de onmogelijkheid om, op basis van de toenmalige adviesaanvraag na te gaan of elk van de gevraagde informatiegegevens nodig is en dat thans in het Verslag aan de Koning een uitgebreide motivering voor de toegang tot ieder gevraagd informatiegeven wordt gegeven.

3. a) Wat de subsidiedossiers betreft.

Hier wordt de toegang gevraagd om een meer efficiënte en vlotte afhandeling van de aanvragen om een tegemoetkoming in de hypothecaire leningslast, een premie of een huursubsidie mogelijk te maken, wat van aard is een versnelde uitkering van de aangevraagde voordelen voor de gerechtigden mogelijk te maken.

In het verslag aan de Koning wordt de toegang tot elk informatiegeven uitgebreid gemotiveerd. De Commissie heeft daar geen bemerkingen bij, behoudens wat betreft het gegeven beroep. De toegang tot dit gegeven wordt gerechtvaardigd op statistische gronden -wat het kader van de afhandeling van subsidiedossiers te buiten gaat- en met het argument dat in principe, bij de berekening van het woonvolume, geen rekening gehouden kan worden met het gedeelte van de woning dat als beroepslokaal wordt gebruikt. Dit lijkt niet te beantwoorden aan de vereiste van toereikendheid en het ter zake dienend karakter van de gegevens, noch aan de noodzakelijkheidsvoorwaarde, vervat in artikel 5 van de wet van 8 december 1992. Zo kan uit de informatie dat iemand een beroep uitoefent dat thuis beoefend kan worden niets afgeleid worden met betrekking tot het woonvolume vermits die activiteit even goed elders plaats kan vinden.

3. b) Wat de heffingsdossiers betreft.

In tegenstelling tot wat het geval was voor de subsidiedossiers wordt geen algemene motivering voor het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister gegeven.

De informatiegegevens waarvan het gebruik voorzien wordt zijn, met uitzondering van het beroep (7°), dezelfde als deze die voor de subsidiedossiers voorzien zijn. Wel wordt het belang van het gebruik van het gegeven 'hoofdwoonplaats' anders en met grotere nadruk gemotiveerd.

De toegang tot de opeenvolgende wijzigingen aan de informatiegegevens is voorzien vanaf 1 mei 1995. Zij kadert in de strijd tegen de leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen. Het besluit van de Vlaamse regering van 2 april 1996 betreffende de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen, genomen in uitvoering van het decreet van de Vlaamse Raad van 22 december 1995 houdende bepalingen ter begeleiding van de begroting 1996, gewijzigd bij decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996, dat bepaalt dat een woning als leegstaand wordt beschouwd wanneer zij gedurende ten minste twaalf opeenvolgende maanden niet effectief wordt gebruikt in overeenstemming met de woonfunctie, trad in werking op 1 mei 1996. Bijgevolg, aldus de adviesaanvraag, is de toegang tot de opeenvolgende wijzigingen noodzakelijk tot 1 mei 1995, zijnde twaalf maanden voor de inwerkingtreding van het besluit van 2 mei 1996.

3. c) Wat de planning van het huisvestings- en woonbeleid betreft.

Evenmin als bij de heffingsdossiers het geval was wordt er een algemene motivering voor het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister gegeven.

Overeenkomstig het vierde lid van artikel 1 zal de toegang bedoeld bij het derde lid, 3° van dat artikel (toegang voor het uitvoeren van analyses, studies en onderzoeken met betrekking tot de huisvestingsbehoeften van de bevolking) beperkt blijven tot de mededeling van de informatiegegevens die nodig zijn voor de ondernomen studie of het onderzoek (¹).

De Commissie vindt het terminologisch ongelukkig de woorden 'toegang' en 'gebruik' door elkaar te gebruiken en tot zekere hoogte te assimileren (²).

4. Aanwijzing van de houders van de machtiging tot toegang tot het Rijksregister.

Artikel 1, laatste lid van het ontwerp behoudt de toegang tot de informatiegegevens voor aan :

- de directeur-generaal van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen;
- de afdelingshoofden van de in artikel 1, eerste lid, genoemde afdelingen bij voormelde administratie;
- de ambtenaren die de onder 1° en 2° vermelde personen daartoe binnen hun diensten bij name en schriftelijk aanwijzen, binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden en voor de uitvoering van de hen toegewezen opdrachten.

De Commissie betreurt, in de lijn van eerder verleende adviezen, dat bovenvermelde personen geen verklaring moeten ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden het vertrouwelijk karakter van de informatiegegevens waartoe zij toegang krijgen te bewaren.

¹) Destijds voorzag het ontwerp van koninklijk besluit dat de Commissie ter advies werd voorgelegd en dat het koninklijk besluit van 30 mei 1994 tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen voor het bestuur Huisvesting van de administratie Ruimtelijke Ordening en Huisvesting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zou worden eveneens in de toegang met het oog op de uitvoering van deze taak.

De Commissie heeft toen in haar advies nr. 14/92 van 9 oktober 1992 geoordeeld dat de uitvoering van die taak de toegang tot het Rijksregister niet nodig maakt en dat de mededeling van bepaalde gegevens volstaat. Het verslag aan de Koning van het ontwerp dat thans voor advies wordt voorgelegd brengt het advies nr. 14/92 in herinnering en wijst erop dat deze 'beperking' (mededeling in plaats van toegang) ook nu is opgenomen.

²) Dat is met name het geval in artikel 1, 3e en 4e lid van het ontwerp. In het derde lid, 3e, in fine, is er immers sprake van "de toegang", terwijl het vierde lid preciseert dat deze "toegang (...)" echter beperkt (zal) zijn tot de mededeling van die informatiegegevens (...). Verder in het ontwerp wordt dan nogmaals "toegang" gebruikt, daar waar ook de mededeling daaronder begrepen is (art. 1, laatste lid, in fine) terwijl in artikel 2, tweede lid, 2° van "mededeling" sprake is, daar waar net zo goed "toegang" gebruikt had kunnen worden. Ook het Verslag aan de Koning bezondigt zich aan deze tweeslachtigheid, met name waar gesteld wordt dat "voor deze taken van studies en onderzoeken, geen toegang (wordt) verleend tot de opeenvolgende wijzigingen aangebracht aan de informatiegegevens, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de voormelde wet van 8 augustus 1983" (p. 9).

De lijst van deze personen, met vermelding van hun titel en hun ambt, moet jaarlijks opgesteld en aan de Commissie toegezonden worden (artikel 5).

5. Gebruiksvoorwaarden.

Artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt op nuttige wijze dat de uit het Rijksregister verkregen gegevens slechts mogen gebruikt worden voor de doeleinden bepaald in artikel 1, derde lid en niet aan derden mogen worden meegedeeld.

Worden niet als derden beschouwd :

- de natuurlijke personen waarop die informatiegegevens betrekking hebben, of hun wettelijke vertegenwoordigers;
- de openbare overheden en instellingen aangewezen krachtens artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983, voor de informatiegegevens die hun kunnen worden medegedeeld omwille van deze aanwijzing en in het kader van de betrekkingen die zij voor de in artikel 1, derde lid, vermelde doelstellingen met de in artikel 1, eerste lid, genoemde afdelingen onderhouden.

Aldus wordt de mededeling van de gegevens strikt beperkt.

C. Gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister.

Overeenkomstig artikel 3 van het ontwerp wordt machtiging verleend aan de ambtenaren aan wie de toegang tot de informatiegegevens voorgehouden wordt om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken, doch enkel voor de eerste twee van de drie taken, met name de activiteiten betreffende de subsidie- en de heffingsdossiers.

Voor interne doeleinden mag het identificatienummer uitsluitend gebruikt worden als identificatiemiddel in de bestanden, dossiers en repertoria die door de in artikel 1 bedoelde afdelingen worden bijgehouden en enkel voor de eerste twee voornoemde taken (artikel 4 van het ontwerp).

Voor externe doeleinden mag het identificatienummer enkel gebruikt worden in de betrekkingen die voor het vervullen van de drie taken noodzakelijk zijn met de houder van het nummer of zijn wettelijke vertegenwoordiger en met de openbare overheden en instellingen die ingevolge artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 zelf machtiging hebben verkregen om het nummer te gebruiken en die optreden in de uitoefening van hun wettelijke en reglementaire bevoegdheden (artikel 5 van het ontwerp).

De Commissie heeft geen bezwaren tegen deze bepalingen.

OM DEZE REDENEN

Brengt de Commissie onder voorbehoud van de hierboven gemaakte opmerkingen een gunstig advies uit.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) J. PAUL

(get.) P. THOMAS